

$P = arv + (a^2 + 2ab + c^2) \pi$ прије смо имали
да је $v = 2\pi r$

$P = 2\pi ar + (a^2 + 2ab + c^2) \pi$
ако сад ставимо $2\pi ar = k$

$(a^2 + 2ab + c^2) \pi$ тада ће гласити јед-
начина за површину код пола унутар лика,

$$P = K + k\pi r$$

При томе значи πr увек разлику између читања на почетку и читања на крају обилажења, па та разлика може да буде и негативна.

Ing. Бранко Борчић

ДОЗВОЉЕНО ОТСТУПАЊЕ ПРИ РАЧУНАЊУ ПОВРШИНА

У последњем броју Гласника под овим насловом изнио је г. Василије Живковић неколико интересантних мисли о досадашњим границама дозвољених отступања и уједно предложио нову формулу за величине дозвољених отступања при рачунању површина. Имајући у виду, да је „Гласник“ гласило удружења свакако је на месту да се и млађи чланови јављају па макар и с новим и по мало револуционарним предлозима.

Ако се при томе кадкада мало и пренаглимо, зато су ту старији и искуснији да нас поправе и посаветују и на згодан начин на прави пут изведу. Битно је то, да што више људи сарађује и прати настојање Удружења преко Гласника. Најгоре је пак ако се читав интерес читаоца сведе на читање личних вести. У нади, да то није тако написаћемо пар рећи и примедба на чланак г. Василија Живковића са жељом да то не буде последње, што би се могло рећи о томе након искуства што га је готово сваки службеник стекао рачунајући површине. Многима је од нас пало на ум доста од тога, што је г. Василије Живковић изнео у своме чланку, али нико се не усуди, да та своја запажања изнесе, а поготово да их у математској форми изради. Госп. Живковић то учини и свима другима олакша да преко њега изнесе и своја мишљења.

Основна замисао која је и покренула г. Живковића, да се јави без сумње је здрава. Не може се човек помирити са чињеницом, да је дозвољено отступање за једну површину исто без обзира из колико се делова она рачуна и без обзира на облик и величину појединих делова те површине (парцела) с тим више што је и прибор (поларни планиметар) доста груба справа за мјерење — или како ми то обичније кажемо — рачунање површина. Дакле дозвољено отступање код рачунања површина не може бити исто за једну скупину од више парцела, кад се

оне одвојено рачунају као и за једну парцелу, која има исту површину по величини као та скупина парцела. Госп. Живковић је у своме чланку изнео нову формулу за дозвољено отступање у облику $\Delta = \sqrt{P} \pm m \sqrt{p} \dots 1$.

где је „P“ рачуната површина, „m“ податак планиметра а „p“ разлика између броја парцела и хектара.

Уз саму формулу је приложена и мала таблица примера одакле се види, да резултати за дозвољена отступања добивени помоћу ове формуле боље одговарају здравом резонувању. Но једино начин и претпоставке како је она изведена може да буде предмет дискусије. Можда ће неко у тој дискусији, користећи се радом и резултатом г. Живковића, доћи до неке згодније формуле или ће можда сам г. Живковић још боље аргументирати ову своју формулу, јер је он за то и најпозванији и сигурно је о њој највише размишљао.

При извођењу ове формуле писац чланка понајприје претпоставља, да је грешка сваке парцеле, која зависи од планиметра једнака податку планиметра. Поводећи се аналогijом у сличним случајевима на први поглед изгледа то исправно. На пример грешка мереног правца при мерењу углова узима се, да је једнака податку инструмента којим се угао мери итд. Дакле, средњом грешком мерене величине може се сматрати најмањи податак, који можемо очитати или оценити на прибору којим меримо дотичну величину, ако ту величину меримо упоређујући је с тим мерилом или је меримо на томе прибору или инструменту. Н. пр. правац ми читавамо односно угао меримо на самом лимбусу инструмента чија је најмања подела податак. Међутим код рачунања површина ствар је очевидно сасвим другачија, те стога претпоставка да је грешка сваке парцеле једнака податку планиметра преслободна је и свакако треба да буде предметом размишљања и дискусије.

Затим у формули (1) „p“ претставља разлику између броја парцела и хектара. И ако се је писац чланка оградио с претпоставком и тврдњом да је у пракси формула \sqrt{P} одговарала у случају, ако је број парцела одговарао броју хектара, ипак би се човек тешко одлучио, да на тај начин буде одређен фактор „p“ па макар и у овој и оваквој формули. Мало је незгодно и дођено до формуле (1). Најприје је писац чланка објаснио да је „p“ број рачунатих парцела, а мало затим је закључио, да број „p“ претставља разлику између броја парцела и хектара. Свако рачунање и стварање неког коефицијента из броја парцела и хектара није у овоме конкретном случају препоручљиво. Међутим, како би се ова формула имала примјењивати код рачунања скупине парцела или боље речено потреба за новом неком формулом за дозвољена отступања показала се је баш код обрачунавања површина скупних парцела, то би се у нову формулу имао заправо убацили неки однос а не разлика између броја парцела и целокупне површине $\frac{n}{P}$ или $\frac{P^a}{p}$.

О овим напоменама уз чланак г. Василија Живковића може се и треба дискутовати уколико постоји интерес код читалаца,

који се налазе на новом премеру као и других који су током дугогодишњег рада дошли до закључка, да није логично, да дозвољено отступање једне парцеле, кад се иста рачуна сама за себе, буде исто као и читаве скупине парцела које се појединачно рачунају а заједно имају површину као ова сама једна парцела.

Ing. Миодраг Ј. Хаџи Видојковић

ЗАКОНОДАВСТВО О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Поглед на све Законе по овоме питању

IV. наставак

У овоме поднаслову: „б) примо-предаја земљишта са реамбулацијом међе, плана и осталих података (увођење у посед)“ потребно је претходно извесно објашњење, које је у вези са овим послом, а које се регулише у следећем распису. Овај распис, за сада, није нигде штампан, и како је многим он потребан, то га објављујем у целини. Његов сам текст добио од геометра г. Синише Ковачевића, вишег контролора Одељења за грађење железница, који је један отисак сачувао, па је био љубазан да ми га стави на расположење у сврси објављивања у нашем Гласнику. Тај распис гласи:

Управа за грађење нових железница
Број 4091/1907.
9 јануара 1908 године
у Београду.

РАСПИС свима секцијама за грађење.

За свако грађење пруге првенствено и неопходно је потребно земљиште, на коме ће се градити пруга; као и земљишта, из кога ће се водити материјал потребан за то грађење као: земља, камен, шљунак, песак, итд. Према томе, и питање о земљишту експропријације црта веома знатну улогу игра при грађењу неке пруге, тим више, што при том долазе у питање разни интереси појединих сопственика црта, притежаоца земљишта.

Законом о заузимању непокретних добара (експропријација) од 16-1 1880 године регулисана је ова потреба за грађење железница. По том закону, једини је Господин Министар грађевина надлежан да одобри планове и спискове земљишта, потребног за грађење пруге, и да нареди на који начин да се изврши експропријација, даље редовним путем или изузетно по члану 38 поменутог закона. Познато је, да стање, створено са оваквом изузетном експропријацијом по члану 38 поменутог закона иде на корист самом грађењу, а врло је опет осетно и штетно за поједине при-